

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۵/۱۲

نویسنده : کریس ایرنستو

مترجم: سید حسام مل

ایران انرژی اتمی دارد، نه سلاح اتمی

منبع و تاریخ نشر : انتی وار ۱۱/۰۵/۲۰۲۶

هفته گذشته، در تاریخ ۵ می ۲۰۲۶، رئیس جمیور ترامپ به گروهی از کودکان خردسال در دفتر بیضوی شکل قصر سفید گفت: «ما باید سفری به ایران داشته باشیم تا سلاح اتمی آنها را برداریم. در غیر آن آنها در ظرف دو هفته به سلاح اتمی دست پیدا می‌کردند.

ترامپ همچنین به اطفال گفت: که اگر «ایران با سلاح اتمی مجهز می بود یا که این سلاح هارامیداشت. شاید حالا همی ما در اینجان بودیم.....یا که من می‌توانم به شما بگویم، که شرق میا نه و اسرائیل نیز از بین رفته بودند. و آنها ابتدایه اروپا و سپس به ما نگاه می‌کردند.»

با ملاحظه ای وب سایت قصر سفید، ریس جمیور دونالد ترامپ قبل از جنگ، ۷۴ بار به ارتباط ایران در مورد داشتن سلاح اتمی هشدار داده بود یا هشدار داده است یعنی از زمان آغا ز جنگ علیه ایرن در ۲۸ فیبروری ۲۰۲۶ ترامپ حداقل در (۲۰) حضور عمومی مستند، بر اساس آرشیف و رونوشت‌های او چه در حضور داشت دموکرات‌های سنا و چه در تویت ها و رونوشت‌ها چه در (Roll Call)، در مورد مسائل اتمی ایران صحبت یادآوری و بحث کرده است.

برخی از ادعاهای صریح تر ترامپ:

حدود شش هفته پس از جنگ فعلی، در ۱۶ اپریل ۲۰۲۶ ترامپ گفت که اگر ایالات متحده در طول جنگ جون ۲۰۲۵ علیه ایران از بمب‌افکن‌های (B2) برای حمله به تأسیسات انرژی اتمی غیر نظامی ایران استفاده نمی‌کرد، ایران در «ظرف یک ماه به سلاح اتمی می‌رسید یادست پیدا می‌کرد». حدود یک ماه پس از آغاز جنگ ، ترامپ در ۲۷ مارچ ۲۰۲۶ گفت: «دیوانه‌های ایرانی پس از جنگ جون ۲۰۲۵ از توقف تلاش برای دستیابی به سلاح‌های اتمی خودداری کردند.»

و در ۲۴ فیبروری ۲۰۲۶، تنها چهار روز قبل از شروع جنگ فعلی در ایران، ترامپ گفت که به ایران «هشدار داده شده بود که در آینده هیچ تلاشی برای بازسازی برنامه تسلیحاتی خود، و بخصوص سلاح‌های اتمی، انجام ندهد، اما آنها همچنان به تلاش شان ادامه می‌دهند. آنها همی چیز را از نو شروع می‌کنند...»

اظهارات ترامپ فراتر از این است که بگوید «ایران نمی‌تواند سلاح اتمی داشته باشد». او بارها ادعا کرده است که ایران چند هفته تا داشتن سلاح اتمی فاصله دارد، حملات ایالات متحده آمریکا مانع از دستیابی ایران به سلاح اتمی شده است و ایران در تلاش برای بازسازی یا ادامه برنامه سلاح‌های اتمی اش بوده است.

اما ادعاهای ترامپ توسط اسناد و مدارک پشتیبانی نمی‌شوند. در واقع، بیانیه‌های رسمی از سوی منابع اطلاعاتی ایالات متحده، وزارت امور خارجه، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و دیگران بیان می‌کنند که ایران سلاح اتمی ندارد، و در حال حاضر در حال ساخت سلاح اتمی نیست و به دنبال ساخت آن نیز نیست. اطلاعات، آژانس‌های دولتی و چهره‌های اطلاعاتی سازمان سیا ایالات متحده ادعا می‌کرد که ایران قبل از سال ۲۰۰۳ برنامه تسلیحات اتمی داشته است، اما بیش از دو دهه است که ارزیابی آنها این است که ایران این برنامه را در سال ۲۰۰۳ متوقف کرده و به دنبال سلاح اتمی نیست.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

جامعه اطلاعاتی گسترده تر ایالات متحده نیز در ارزیابی‌های رسمی به همین نتایج رسیده است:

- جو کنت، که به دلیل مخالفت اش با جنگ در ایران از سمت مدیر مرکز ملی مبارزه با تروریسم ترامپ استعفا داد، در ۸ می ۲۰۲۶ نوشت: «یکی از تراژدی‌های فراوان این جنگ این است که قبل از شروع جنگ، جامعه اطلاعاتی ایالات متحده، از جمله سیا، توافق داشتند که ایران در حال توسعه سلاح اتمی نیست و اگر پایگاه‌های ایالات متحده در منطقه مورد حمله اسرائیل و ایالات متحده قرار گیرند، ایران پایگاه‌های ایالات متحده در منطقه را هدف قرار داده و تنگه هرمز را خواهد بست.»
- حدود سه هفته پس از شروع جنگ، در ۱۸ مارچ ۲۰۲۶، تولسی گابارد، مدیر اطلاعات ملی ایالات متحده (DNI)، اظهار داشت: «در نتیجه عملیات «چکش نیمه‌شب» در جون ۲۰۲۵ برنامه غنی‌سازی اتمی ایران نابود شد. از آن زمان تاکنون هیچ تلاشی برای بازسازی توانایی غنی‌سازی آنها صورت نگرفته است.»
- در همان روز، ارزیابی سالانه تهدید ۲۰۲۶ جامعه اطلاعاتی ایالات متحده منتشر شد. این گزارش که منعکس‌کننده نتیجه‌گیری‌های ۱۸ آژانس اطلاعاتی ایالات متحده است، بیان نکرد که ایران سلاح اتمی یا برنامه فعال سلاح‌های اتمی دارد. در عوض، گفته شد که ایران به دنبال با زیابی زیرساخت‌های اتمی آسیب دیده است، به بازرسان اجازه دسترسی به تأسیسات کلیدی را نداده و همچنان تحت نظارت جامعه اطلاعاتی ایالات متحده برای قابلیت‌ها و اقدامات مرتبط با سلاح‌های کشتار جمعی است.
- همچنین در ۱۸ مارچ ۲۰۲۶، یک روز پس از استعفای جو کنت از سمت مدیر مرکز ملی مبارزه با تروریسم، از او پرسیده شد که آیا ایران در آستانه ساخت بمب اتمی است یا خیر. کنت پاسخ داد: «نه. آنها سه هفته پیش که این شروع شد، نبودند و در ماه جون هم نبودند.» کنت همچنین گفت که ایران فتوایی یا حکم قانونی مبنی بر ممنوعیت سلاح‌های اتمی دارد و «ما هیچ اطلاعاتی نداریم که نشان دهد از این فتوا سرپیچی می‌شود.»
- حدود پنج هفته قبل از شروع جنگ، وزارت دفاع در ۲۳ جولای ۲۰۲۶ استراتژی دفاع ملی ۲۰۲۶ را منتشر کرد و اظهار داشت که «عملیات MIDNIGHT HAMMER در جون ۲۰۲۵ ... برنامه اتمی ایران را نابود کرد.»
- چهار روز پس از آغاز جنگ ۲۰۲۵ علیه ایران، سنا تور مارک وارنر از ویرجینیا، دموکرات ارشد کمیته اطلاعات سنا، در ۱۷ جون ۲۰۲۵ گفت: «مدیر گابارد در ماه مارچ ۲۰۲۵ علناً اعلام کرد که ایرانی‌ها به طور فعال به دنبال بمب نیستند... من در اطلاعات اخیر چیزی ندیده‌ام که با گفته‌های مدیر گابارد مغایرت داشته باشد.»
- دو ماه قبل از آغاز جنگ ۲۰۲۵ علیه ایران، وزارت امور خارجه ایالات متحده گزارش انطباق با کنترل تسلیحات خود را در اپریل ۲۰۲۵ منتشر کرد. در این گزارش آمده است: «ایالات متحده همچنان ارزیابی می‌کند که ایران در حال حاضر سلاح اتمی تولید نمی‌کند، اگرچه فعالیت‌هایی انجام داده است که در صورت تمایل، آن را در موقعیت بهتری برای تولید سلاح قرار می‌دهد.»
- بیش از دو ماه قبل از شروع جنگ ۲۰۲۵، گابارد در ۲۶ مارچ ۲۰۲۵ شهادت داد: «[جامعه اطلاعاتی] همچنان ارزیابی می‌کند که ایران در حال ساخت سلاح اتمی نیست و رهبر معظم انقلاب، خمینی [خامنه‌ای]، برنامه سلاح های اتمی را که در سال ۲۰۰۳ به حالت تعلیق درآورده بود، تأیید نکرده است.»
- همچنین در مارچ ۲۰۲۵، ارزیابی سالانه تهدید مدیر اطلاعات ملی از جامعه اطلاعاتی ایالات متحده اظهار داشت که «ایران در حال ساخت سلاح اتمی نیست و [آیت الله علی خامنه‌ای] برنامه سلاح‌های اتمی را که در سال ۲۰۰۳ به حالت تعلیق درآورده بود، مجدداً تأیید نکرده است، اگرچه احتمالاً فشارها برای انجام این کار بر او افزایش یافته است.»
- در ۱۰ جولای ۲۰۲۵، ویلیام برنز، مدیر سیا، گفت: «ما امروز هیچ نشانه‌ای نمی‌بینیم که چنین تصمیمی گرفته شده باشد»، برای تسلیحاتی کردن برنامه اتمی آنها.
- در ۷ اکتوبر ۲۰۲۴، برنز گفت که «هیچ مدرکی مبنی بر تصمیم ایران برای ساخت سلاح اتمی وجود ندارد» و اگر چنین باشد، ایالات متحده و متحدانش به احتمال زیاد می‌توانند چنین اقدامی را بلافاصله پس از انجام آن تشخیص دهند.
- گزارش انطباق با کنترل تسلیحات وزارت امور خارجه ایالات متحده در اپریل ۲۰۲۴ گفت: «ایالات متحده همچنان ارزیابی می‌کند که ایران در حال حاضر فعالیت‌های کلیدی توسعه سلاح‌های اتمی را که ما برای تولید یک وسیله اتمی قابل آزمایش ضروری می‌دانیم، انجام نمی‌دهد.»
- بررسی مرکز مطالعات اطلاعات سیا در سال ۲۰۱۳، قضاوت اصلی برآورد اطلاعات ملی (NIE) را تکرار می‌کند: «ما با اطمینان بالا قضاوت می‌کنیم که در خزان ۲۰۰۳، تهران برنامه سلاح‌های اتمی خود را متوقف کرد.»
- در ۲۷ سپتمبر ۲۰۱۳، رئیس جمیور اوپاما گفت: «رهبر معظم ایران فتوایی علیه توسعه سلاح‌های اتمی صادر کرده است. رئیس جمهور روحانی خاطر نشان کرده است که ایران هرگز سلاح‌های اتمی تولید نخواهد کرد. من به صراحت گفته‌ام که ما به حق مردم ایران برای دسترسی به انرژی صلح‌آمیز اتمی در چارچوب عمل ایران به تعهداتش احترام می‌گذاریم.»

• ناظر اتمی سازمان ملل متحد:

• حدود شش هفته پس از آغاز جنگ فعلی، رافائل گروسی، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، ناظر اتمی سازمان ملل متحد، در ۶ اپریل ۲۰۲۶ گفت: «در حالی که هیچ مدرکی دال بر ساخت بمب اتمی توسط ایران وجود نداشته است، ذخایر عظیم اورانیوم غنی‌شده با درجه نزدیک به سلاح و امتناع از اعطای دسترسی کامل به بازرسان من باعث نگرانی جدی است.» وی افزود: «تا زمانی که ایران به [آژانس بین‌المللی انرژی اتمی] در حل مسائل پادمانی معوقه کمک نکند، آژانس در موقعیتی نخواهد بود که اطمینان دهد برنامه اتمی ایران منحصراً صلح‌آمیز است.»

• تقریباً یک هفته پس از آغاز جنگ، گروسی در ۴ مارچ ۲۰۲۶ گفت که هیچ مدرکی مبنی بر ساخت بمب اتمی توسط ایران وجود ندارد و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مدرکی دال بر توسعه سلاح اتمی توسط ایران پیدا نکرده است.

• در ۲۹ اکتوبر ۲۰۲۵، وقتی از گروسی پرسیده شد که آیا ایران در حال توسعه سلاح اتمی است، او گفت: «نه، آنها در حال ساخت بمب اتمی نیستند و نبودند. من می‌خواهم در این مورد بسیار واضح باشم.» او همچنین گفت گزارش جون ۲۰۲۵ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی «به‌وضوح می‌گوید که ایران چنین برنامه‌ای نداشته است» و «ما چیزی نمی‌بینیم که فرضیه هرگونه کار اساسی در آنجا را مطرح کند.»

• در ۲۰ جون ۲۰۲۵، یک هفته پس از آغاز جنگ ۲۰۲۵ علیه ایران، گروسی گفت: «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌تواند از طریق یک سیستم بازرسی دقیق تضمین کند که سلاح‌های اتمی در ایران توسعه نخواهند یافت.» ایران

• در ۱۱ فیبروری ۲۰۲۶، هفده روز قبل از آغاز جنگ فعلی، پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران، گفت که ایران «به دنبال سلاح‌های اتمی نیست» و «آماده هرگونه تأییدی در این مورد است.»

• در ۱۶ فیبروری ۲۰۱۳، آیت‌الله علی خامنه‌ای، رهبر ایران، گفت: «ما معتقدیم که سلاح‌های اتمی باید از بین بروند. ما نمی‌خواهیم سلاح‌های اتمی بسازیم.»

• در ۲۲ فیبروری ۲۰۱۲، خامنه‌ای گفت: «تکنالوژی اتمی با تولید بمب اتمی متفاوت است. تکنالوژی اتمی یک پیشرفت علمی در زمینه‌های محسوب می‌شود که مزایای زیادی دارد. کسانی که بمب اتمی می‌خواهند می‌توانند آن زمینه را دنبال کنند و به بمب دست یابند. ما بمب نمی‌خواهیم. ما حتی مخالف سلاح‌های کیمیاوی هستیم. حتی وقتی عراق با سلاح‌های کیمیاوی به ما حمله کرد، ما سلاح کیمیاوی تولید نکردیم.»

• در بیانیه ۹ اگست ۲۰۰۵ ایران به شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی آمده است: «رهبر جمیوری اسلامی ایران، آیت‌الله علی خامنه‌ای، فتوا داده است که تولید، ذخیره‌سازی و استفاده از سلاح‌های اتمی در اسلام ممنوع است و جمیوری اسلامی ایران هرگز به این سلاح‌ها دست نخواهد یافت.»

استانداردهای دوگانه اتمی و عقده برتری آمریکا

طبق پایگاه داده (PRIS, database) آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، ۳۱ کشور در حال حاضر از راکتورهای اتمی غیرنظامی برق تولید می‌کنند. انجمن جهانی اتمی نیز همین رقم را گزارش می‌دهد و همچنین خاطر نشان می‌کند که حدود ۲۲۰ راکتور تحقیقاتی در بیش از ۵۰ کشور فعال هستند که دسته بندی وسیع‌تری نسبت به تولید برق اتمی غیرنظامی است. با توجه به اینکه انرژی اتمی غیرنظامی در سراسر جهان به طور گسترده پذیرفته شده است، چرا ایران به خاطر دنبال کردن همین حق مورد توجه قرار می‌گیرد؟ امروزه، نه کشور سلاح اتمی دارند: ایالات متحده، روسیه، بریتانیا، فرانسه، چین، هند، پاکستان، کره شمالی و اسرائیل.

از آنجایی که ایالات متحده و سایر کشورها از قبل سلاح اتمی دارند، چه چیزی به ایالات متحده این اختیار را می‌دهد که علیه ایران جنگ راه بیندازد، حتی اگر ایران به دنبال سلاح اتمی باشد؟

برای کسانی که فکر می‌کنند بمباران ایران بر اساس اتهامات مبنی بر اینکه به دنبال سلاح اتمی است، موجه است، مجازات ایالات متحده و اسرائیل برای داشتن واقعی آنها چیست؟

چه چیزی به آمریکایی‌ها حق می‌دهد به یک کشور دیگر بگویند که نمی‌تواند آنچه را که ایالات متحده در حال حاضر دارد، داشته باشد؟

آیا به این دلیل است که بسیاری از آمریکایی‌ها عقده برتری دارند و ایرانیان را غیرانسانی می‌دانند و آنها را کمتر می‌بینند؟ آیا به این دلیل است که یک ایران مسلح به سلاح اتمی، توانایی ایالات متحده و اسرائیل را برای اعمال فشار، تهدید یا کنترل آن محدود می‌کند؟

آیا به این دلیل است که بسیاری از آمریکایی‌ها عقده برتری دارند و ایرانیان را غیرانسانی می‌دانند و آنها را پست تر می‌بینند؟

آیا به این دلیل است که یک ایران مسلح به سلاح اتمی، توانایی ایالات متحده و اسرائیل را برای اعمال فشار، تهدید یا کنترل آن محدود می‌کند؟

ایران به دلیل داشتن سلاح اتمی مجازات نمی‌شود. این کشور به این دلیل مجازات می‌شود که از پذیرش این موضوع که قدرت‌های مسلح به سلاح اتمی حق دارند تصمیم بگیرند چه کسی حق دارد و چه کسی بمباران می‌شود، امتناع می‌کند.

و حتی اگر ایران به سلاح اتمی دست یابد، تقریباً مطمئناً برای بازدارندگی دفاعی خواهد بود. این ایده که ایران آنها را برای حمله به اسرائیل به دست خواهد آورد، به عنوان مثال، پیامد آشکار آن را نادیده می‌گیرد: انتقام اتمی ویرانگر از سوی اسرائیل و ایالات متحده.

چرا مردم در مورد ایران طوری صحبت می‌کنند که گویی کشوری با ۹۳ میلیون بمبگذار انتحاری است که مشتاق دستیابی به سلاح اتمی است، اما فقط برای نابودی خود.